

Promet in zveze

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 8-9/2003

str. 18

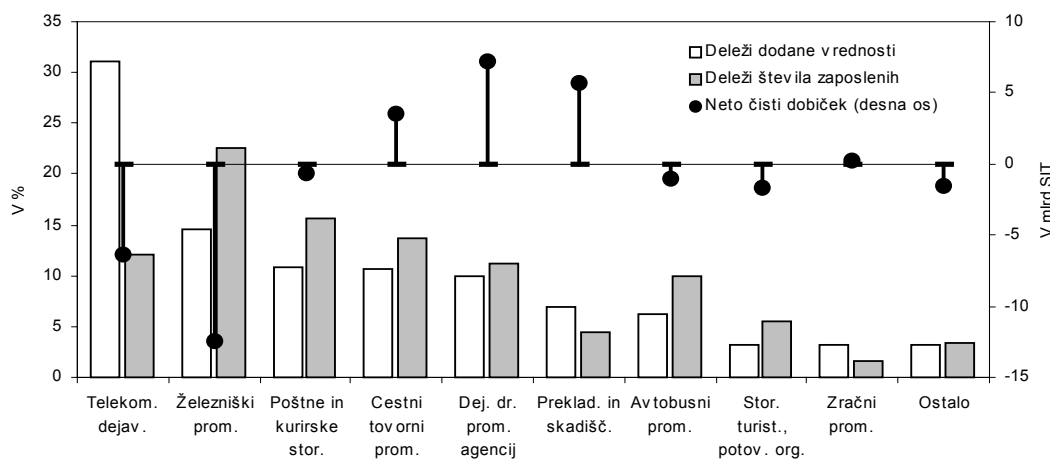
Izbrani kazalci dinamike prometa		Absolutni podatki, IV-VI		Rast v %	
		2002	2003	IV-VI 2003/ IV-VI 2002	I-XII 2002/ I-XII 2001
Potniški Promet	Železniški ¹ , v mio potniških km	190	189	-0.5	4.6
	Cestni ^{1,2} , v mio potniških km	318	239	-24.8	-22.2
	Mestni, v tisoč potnikov	26,153	24,709	-5.5	-1.6
	Zračni, v mio potniških km	196	205	4.6	0.5
	Letališki, v tisoč potnikov	221	228	3.2	-2.4
Blagovni Promet	Železniški, v mio tonskih km	791	848	7.2	8.6
	Cestni ¹ , v mio tonskih km	1,098	1,018	-7.3	-16.3
	Pomorski, v mio tonskih km	6,725	6,507	-3.2	-13.3
	Pristaniški, v tisoč ton	2,514	2,433	-3.2	1.7
Prekladanje v vseh vrstah prometa ¹ , v tisoč ton		5,522	6,228	12.8	5.6
Pisemske in paketne pošiljke, v tisoč		142,550	158,460	11.2	11.4

Vir podatkov: SURS. Opombi: ¹ocena SURS; ²brez zasebnega prevoza potnikov s taksiji, avtobusi in osebnimi avtomobili.

V okviru **potniškega prometa** so se po podatkih SURS v **drugem četrtletju** 2003 v primerjavi s istim obdobjem lani najbolj, skoraj za četrtno, znižali javni prevozi potnikov v cestnem prometu (za več obravnavanih dejavnosti podatki niso dokončni; gl. opombe v tabeli). Po stopnji 5.5% se je nadaljevalo tudi upadanje števila potnikov, prepeljanih z avtobusi mestnega potniškega prometa. Spodbudnejši so rezultati v zračnem potniškem prometu, ki se je okreplil za 4.6% ter v letališkem, ki se je povečal za 3.2%. V obeh dejavnostih pa je pričakovati vse večjo konkurenco tujih letalskih družb in Sloveniji bližnjih čezmejnih letališč. V **blagovnem prometu** se v drugem tromesečju še vedno znižuje obseg cestnega, za 7.3%, kar pa je precej manj kot v prvem četrtletju, ko je upadel za več kot tretjino. Obseg pomorskega blagovnega prometa se je znižal za 3.2%, za enak odstotek pa je bil nižji tudi obseg pristaniškega prometa. Obseg prekladalnih storitev v vseh vrstah prometa, ki sicer vključujejo tudi pristaniški pretovor, pa se je močno povečal, kar za 12.8%. Za 7.2% je bil v drugem četrtletju letos višji tudi obseg prevozov blaga po železnici.

Podatke iz letnih poročil je v letu 2002 AJ PES-u predložilo 38,051 **gospodarskih družb**, od tega 1,953 oziroma 5.1% s področja prometa, skladiščenja in zvez. Prometna dejavnost je imela 8.3% zaposlenih, ustvarila pa je 10.1% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb. V okviru gospodarskih družb prometa, skladiščenja in zvez je bilo največ **zaposlenih** v železniškem prometu, 8,772 (22.6%), sledita pa dejavnosti poštini in kurirskih storitev s 15.7-odstotnim in cestnega tovornega prometa s 13.6-odstotnim deležem. Po ustvarjeni **dodani vrednosti** je bila z 31.1% daleč najmočnejša telekomunikacijska dejavnost, v železniškem prometu so je ustvarili že več kot polovico manj, vsaka po dobro desetino dodane vrednosti pa so prispevale dejavnosti poštini in kurirskih storitev, cestnega tovornega prometa in drugih prometnih agencij (špedicija ipd.). V letu 2002 so v okviru prometa, skladiščenja in zvez največjo **neto čisto izgubo** obračunskega obdobja zabeležile gospodarske družbe železniškega prometa, v višini 12.5 mrd SIT, s pol manjšo neto čisto izgubo (6.3 mrd SIT) pa so poslovno leto 2002 zaključili v telekomunikacijski dejavnosti. Po uspešnem poslovanju so največji **neto čisti dobiček** izkazali v dejavnosti drugih prometnih agencij (7.2 mrd SIT), 5.7 mrd SIT neto čistega dobička so ustvarili v dejavnosti prekladanja in skladiščenja, 3.5 mrd SIT pa v cestnem tovornem prometu. Izguba na železnici je bila nominalno 2.7-krat, pri telekomunikacijah pa dobrih 1.8-krat višja kot v letu 2001. Visoka izguba v teh dveh dejavnostih je, ob znatnem poslabšanju tudi v avtobusnem, žičniškem in pomorskem prometu (1.0, 1.4 in 1.9 mrd SIT neto čiste izgube), povzročila, da so gospodarske družbe prometa, skladiščenja in zvez poslovno leto 2002 zaključile s 7.0 mrd neto čiste izgube (leto prej še 8.5 mrd neto čistega dobička).

Graf: **Struktura dodane vrednosti in števila zaposlenih gospodarskih družb prometa, skladiščenja in zvez po dejavnostih s poslovnim rezultatom v letu 2002**

Vir podatkov: AJ PES; izračun UMAR.